

Abant Sosyal Bilimler Dergisi

Journal of Abant Social Sciences

2022, 22(1): 165 – 180, doi: 10.11616/asbi.1015793

Özel Bir Sağlık İşletmesinin Finansal Performansının Trend Analizi ile Değerlendirilmesi

Evaluation of the Financial Performance of a Private Health Enterprise with Trend Analysis

Seyhan Çil Koçyiğit¹, Erhan Bıyık², Şermin Ertaş³

Geliş Tarihi (Received): 28.10.2021

Kabul Tarihi (Accepted): 01.02.2022

Yayın Tarihi (Published): 31.03.2022

Öz: Günümüzde işletmelerinin varlıklarını sürdürebilmeleri, değer yaratabilmeleri ve rekabet yeteneklerini geliştirmeleri açısından finansal analiz oldukça önemlidir. Bundan dolayı bu çalışma ile Ankara'da faaliyet gösteren özel bir sağlık işletmesine ait finansal tabloların trend analizi sonuçlarına göre finansal yapısının değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda 2010-2020 yılları arasındaki 11 yıllık finansal durum tabloları ve kapsamlı gelir tabloları kullanılmıştır. Verilerin enflasyon düzeltmesi yapıldıktan sonra 2010 yılı baz alınarak trend analizi yapılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre sağlık işletmesinin ticari alacakları yıllar itibariyle artış eğiliminde iken, nakit ve benzeri değerler ise azalmıştır. İşletmenin alacak tahsilinde sorun yaşadığı tespit edilmiştir. İşletmede alacakların tahsilat süresinin azaltılarak tahsilat gücünün artırılması, likit yapısının güçlendirilmesi ve stok politikasının yeniden gözden geçirmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Özel Hastane, Sağlık İşletmesi, Finansal Analiz, Finansal Performans, Trend Analizi.

&

Abstract: Today, financial analysis is very important for to maintain their presence, create value and improve their competitive abilities of their enterprise. Therefore, with this study, it is aimed to evaluate the financial structure of a private health enterprise operating in Ankara according to the results of trend analysis of financial statements. In this context, 11-year financial statements and comprehensive income statements were used between 2010 and 2020. After the inflation correction of the data, trend analysis was carried out based on 2010. According to the results of the research, the commercial receivables of the healthcare business are on an upward trend over the years, while cash and similar values have decreased. It has been determined that the business has problems with receivable collection. It is recommended to increase collection power, strengthen the liquid structure, and revisit the inventory policy by reducing the çölleştin time of receivables in the enterprise.

Keywords: Private Hospital, Healthcare, Financial Analysis, Financial Performance, Trend Analysis.

Atıf/Cite as: Koçyiğit, S. Ç., Bıyık, E., Ertaş, Ş. (2022). Özel bir sağlık işletmesinin finansal performansının trend analizi ile değerlendirilmesi. *Abant Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(1), 165-180. doi: <https://doi.org/10.11616/asbi.1015793>

İntihal-Plagiarizm/Etik-Ethic: Bu makale, en az iki hakem tarafından incelenmiş ve intihal içermediği, araştırma ve yayın etiğine uyulduğu teyit edilmiştir. / This article has been reviewed by at least two referees and it has been confirmed that it is plagiarism-free and complies with research and publication ethics. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/asbi/policy>

Copyright © Published by Bolu Abant İzzet Baysal University, Since 2000 – Bolu

¹ Prof. Dr., Seyhan Çil Koçyiğit, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, seyhan.cil@hbv.edu.tr.

² Erhan Bıyık, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, erhan.biyik@hbv.edu.tr (Sorumlu yazar).

³ Şermin Ertaş, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, sermin.ertas@hbv.edu.tr.

1. Giriş

İşletmelerde muhasebe ile üretilen finansal bilgiler ile ilgilenen çok çeşitli kişi ve kurumlar mevcuttur. Ortaklar, kredi kuruluşları, yöneticiler ve tüketiciler gibi çok çeşitli karar alıcılar muhasebe ile ilgili üretilen bu bilgilere ihtiyaç duyarlar. İşletmelerde muhasebe tarafından üretilen finansal bilgilerin kullanılarak finansal analizlerin yapılması oldukça önemlidir. Yapılan finansal analizler farklı birçok kesime önemli avantajlar sunmaktadır. Bu avantajın en önemli kısmı da işletme için geçerlidir. İşletmelerin gelecekteki faaliyetlerinde önemli etkiye sahip bu avantajlarla işletmeler, yeni yatırımlar yaparak daha çok büyümeyi amaçlamaktadırlar. Ancak buradaki önemli nokta, işletmenin yatırım için doğru zamanı seçebilmesidir. Bundan dolayı işletmenin bu denli önemli hususlarda karar vermeden önce detaylı olarak analiz yapması gerekmektedir (Gündoğdu, 2019: 109).

İşletmelerin yürüttükleri faaliyetlerin sonuçlarını gösteren finansal tablolar, yönetimin başarısını değerlendirmekle kalmaz aynı zamanda işletme dışındaki kişi ve gruplara da bilgi vermektedir. İşletmenin finansal planlama ve gelecek hakkındaki karar alma süreçlerinde etkililiği, finansal tablolardaki bilgilerin analiz edilmesi ile mümkün olmaktadır (Ceylan ve Korkmaz, 2015: 35).

Sağlık hizmetlerinde yaşanan teknolojik değişim ve gelişim, yaşlı nüfus artışı, artan kronik hastalar ve talep artışı gibi faktörler, sağlık hizmeti sunanlar için ciddi mali sorunları beraberinde getirmektedir. Bu sorunların çözümü için hastaneler tarafından finansal durum değerlendirmeleri ve bu değerlendirmelerin sonucunda finansal planların yapılmış olması son derece önemlidir (Bülüş ve Diğ., 2017: 65).

Sağlıkta Dönüşüm Programının 2003 yılında uygulanması ile sağlık sisteminde radikal değişim ve dönüşümler meydana gelmiştir. Bu kapsamda, finansal tablolar, hastane yöneticileri ve politika yapıcılara, önemli finansal bilgiler sunarak daha sağlıklı karar almalarına yardımcı olmaktadır (Orak, 2015:1). Bu bağlamda hastane için iyi bir finansal stratejinin anahtarı, hastanenin finansal performansının analiz edilmesiyle elde edilebilir (Li vd., 2002: 389). Sağlık işletmelerinde finansal performansın ölçülmesi ve denetlenmesinin ana amacı, sağlık işletmelerinin varlıklarını devam ettirmesi bakımından işletme içerisinde verimlilik ve performans anlayışı oluşturmak, yürütülen faaliyetlerin sonuçlarını değerlendirerek bu sayede elde edilen bilgilerle kurum içi ve dışı ilgililere bilgiler sunmaktır (Alper, 2016: 2).

Bu çalışma ile Ankara'da faaliyet gösteren özel bir sağlık işletmesinin finansal tablolarının Trend analizi yöntemi ile analiz edilerek yorumlanması amaçlanmaktadır. Bu amaçla öncelikle finansal analiz kavramı, türleri, yapılış biçimine göre analizler, analizi yapacak olan kişiye göre analizler ve finansal analiz başarı koşulları kavramlarına değinilmiştir. Daha sonra trend analizi hakkında bilgiler sunularak literatürde, yapılmış benzer çalışmalardan bahsedilmiştir. Çalışma uygulanmış ve daha sonrasında da sonuç ve öneriler ile tamamlanmıştır.

2. Teorik Çerçeve

2.1. Finansal Analiz Kavramı

İşletmelerin aynı zaman içinde ve aynı sektörde yer alan diğer işletmelerle durumunun karşılaştırılması, sektör içindeki yeri ve işletmenin finansal durum eğilimlerinin görülmesi açısından finansal analiz en önemli araçlar arasında yer almaktadır (Brigham, 2008: 98). Bir finansal analizde, analizin doğru sonuçlar vermesi, finansal tablolardaki verilerin nasıl kullanılacağı ve hangi yöntem ile analiz edileceği ile yakından ilgilidir (Jagels ve Coltman, 2004: 98).

2.2. Finansal Analiz Türleri

2.2.1. Analizin Amacına Göre

Analizin amacına göre finansal analiz türleri üçe ayrılır. (Yaslıdağ, 2016:67-68).

Yönetim Analizleri: İşletme yönetim faaliyetlerinin uygulanmasında alınması gerekli kararlara dayanarak işletme yönetimi için yapılan bir analizdir. Bu analizleri kullanan kişiler işletme yöneticileridir.

Kredi Analizleri: İşletme finansmanı ile borç ödeme hususundaki gücü anlamak için kullanılan bir analizdir. Kredi analizini işletmeye kredi veren veya vermeyi düşünenler ile işletme finansman yöneticileri yapmaktadır.

Yatırım Analizleri: İşletme ortaları ya da ortak olmak isteyenler ile işletme için uzun vadeli kaynak sağlayanların yaptıkları analizdir.

2.2.2. Analizin Kapsamına Göre

Analizin kapsamına göre finansal analiz türleri ikiye ayrılır.

Statik Analiz: İşletmenin bir dönemini içeren ve finansal tablolarında yer alan kalemler arasındaki ilişkilerin incelenmesi amacı ile yapılan analizlerdir. Tek bir döneme ait ve belli bir tarihte düzenlenmiş finansal tablolar analizi bu analiz türünde yer almaktadır.

Dinamik Analiz: Finansal tablolarda yer alan birbirini izleyen dönemlerin incelenmesi ve eğilim gösterimlerinin saptanması için yapılan analizdir. Bu analizde belirli bir faaliyet döneminde yer alan bilgiler ile geçmiş dönemlerin karşılaştırılması yapılarak eğilimler arasındaki ilişkiler belirlenmektedir.

2.2.3. Analizi Yapacak Olan Kişiye Göre

Analizin yapacak olan kişiye göre finansal analiz türleri ikiye ayrılır (Yaslıdağ, 2016:69).

Dış Analiz: İşletmenin yayımlanmış olduğu raporlara bakarak işletme ile ilişkisi olan üçüncü kişilerin yapmış oldukları bir analizdir.

İç Analiz: İşletme içinde yer alan yöneticiler, muhasebeciler, iç denetçiler gibi kişiler tarafından yapılan bir analizdir.

2.3. Finansal Tablolar Analizinin Başarı Koşulları

Bir mali analizin başarılı olmasının ön koşulu, finansal tabloların sağlıklı bir şekilde hazırlanıp analizde kullanılan verilerin ve bilgilerin doğru olmasıdır. Finansal tabloların gerçeği yansıtmaması ve analize temel alınmış verilerin doğru olmaması durumunda, hangi tür analiz yöntemi kullanılmış olursa olsun sağlıklı bir analiz ve yorum yapılmasına imkân yoktur. Diğer şartlara bakıldığı zaman ise; analizi yapılan işletmenin yer almış olduğu sektörün özelliklerinin tanınması, incelenen işletmenin üretim, fiyat, finansman, kar dağıtımı gibi politikalarının ve muhasebe yöntemleri hakkında yeterli bilgilerin edinilmesi gereklidir. Ayrıca, incelenen dönemdeki ekonomik şartlar, eğilimlerin tespit edilmesi ve çevre koşullarının da bilinmesi gereklidir.

Finansal tablo analizinin başarılı olması için analistin bilgi ve yetenekleri de oldukça önemlidir. Analist uzmanlık alanına göre yükseköğrenim yapmış biri olmalı ve belli bir genel kültüre sahip olması gereklidir. Aynı zamanda yabancı dil konusunda ilgili gelişmeleri izleyebilmeli ve belirli bir seviyede olmalıdır (Toroslu ve Durmuş, 2017: 106).

2.4. Finansal Analiz Tekniklerinden Eğilim Yüzdeleri (Trend) Analizi

Finansal analiz yapılırken; karşılaştırmalı analiz, trend analizi, oran analizi ve dikey yüzde analizi olmak üzere dört temel teknik söz konusudur (Clemenson ve Sellers, 2013: 257). Trend analizi bir işletmenin mevcut finansal durumunda meydana gelen iyileşme veya kötüye gitme durumunu görmesi açısından finansal yönetici ve analistlere fikir sağlayan bir analiz olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu analizi yapmak için öncelik olarak belirli bir zaman periyodundaki oran değerler hesaplandıktan sonra bu değerlerin karşılaştırılması yapılır (Gallagher ve Andrew, 2003: 104). Eğilim yüzdeleri analizi olarak da bilinen bu analizde, finansal tablolar içinde var olan kalemlerin dönemler arasında göstermiş oldukları artışın ya da azalışın belirlenip baz alınan döneme göre de bu değişikliklerin oransal önem dereceleri ortaya konularak işletme hakkında gelişmişlik tarafının incelenmesi şeklinde ifade edilebilir. Bu analiz tekniğinde, finansal tabloların analizinin yapılabilmesi için birbirini takip eden uzun dönemlerin daha da ayrıntılı bir şekilde dinamik analiz olarak incelenmesi gereklidir.

Bir finansal tablo eğilim yüzdelerine göre hazırlanmış ise, analiz ve yorum aşamasında birbirleri ile ilişkili olan kalemlerin gösterdikleri eğilimlerin karşılaştırılmasının yapılarak birlikte değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu sayede kalemlerin eğilimlerinin tek tek yorumlanmasından ziyade karşılaştırmalı olarak yorumlanması sonucunda daha gerçekçi sonuçlar ortaya çıkmaktadır (Tunçez, 2019: 179).

Eğilim yüzdeleri aşağıdaki hesaplanır:

$$\text{Eğilim Yüzdesi} = \frac{\text{Analizi Yapılan Yıldaki İlgili Kalem Verisi}}{\text{Baz Alınan Yıldaki İlgili Kalem Verisi}} \times 100$$

Baz alınan yıldaki tutarın negatif (Ya da negatif tutarın pozitif dönmeye ya da tersi) olması durumunda bu analiz yöntemi hesaplanmaz. Trend analizinde genelde, işletmelerin başka işletmeler ile karşılaştırılmasında değil, kendi verilerinin yıllar itibarıyla karşılaştırma yapılmasında kullanılmaktadır. Eğer finansal tablo kalemlerinin daha uzun dönemli olarak analizi yapılacaksa, bu yöntem yatay analize göre daha kullanışlı olacaktır (Karapınar ve Ayıkoğlu Zaif, 2018: 112).

Bu analiz yönteminde birbirini etkileyen ve ilişki içinde olan kalemlere de ayrıca yer verilmelidir. Örneğin; dönen varlık ve kısa vadeli yabancı kaynak arasında ayrıca; net satışlar ve satışların maliyeti de kendi arasında karşılaştırma yapılmalıdır. Bu sayede analiz dinamik hale gelmektedir. Birbiri arasında ilişki halindeki kalemlerin analizi sayesinde yönetime büyüme, küçülme, kar, zarar gibi konular hakkında farklı bakış açıları kazandıracaktır (Kaygusuz, 2018: 137).

Baz olarak seçilmiş dönemin de her yönden normal bir dönem olduğuna dikkat edilmelidir. Çünkü çeşitli sorunların var olduğu bir dönem baz alınmışsa işletmenin bir sonraki dönemlerde olduğunun aksi olarak durumu çok iyiymiş gibi görünecektir. İşletmenin en verimli olduğu zamanda alınan baz dönemde ise karşılaştırmaların güvenilirliği azalmış olur ve elde edilen sonuçların yanıltıcı olma durumu ortaya çıkacaktır.

Bu analiz yönteminde kalemlerdeki yüzdesel değişikliklere bakıldığı için kalemlerdeki değişim bazen tutar olarak önemsiz hale gelirken yüzde olarak ise çok yüksek olabilir. Bu durumda ise hatalı değerlendirmeler söz konusu olacaktır. Bundan dolayı değerlendirmeler yapılırken yüzde değişimle beraber tutar değişiminin de göz önünde bulundurulması gerekir. Bazı dönemlerde enflasyonun önemli düzeyde olabilir. Bu dönemlerde kalemlerin tutar kısmına enflasyonun da etkisi dikkate alınmalıdır. Tutarların enflasyona göre düzenlenmesi bu dönemlerde gereklidir. Aksi takdirde yapılan analizlerin yanıltıcı olması sonucu doğabilir (Elmas, 2016).

Trend yüzdeleri daima pozitifdir. Yüzün üstündekiler o kalemdeki artışı yüzün altındakiler ise o kalemdeki azalışı ifade etmektedir. Bir kalemin ele alınan yıllar içindeki yüzdelerinin artış ya da azalış yönündeki en çok ağırlıkta olanıyla eğilim belirlenir. Yüzdelerin aynı seyirde gidiyor olması o kalemin eğiliminin olmadığı anlamına gelmektedir. Eğilim yüzdelerinin yanıltıcı olmaması adına mutlak rakamlara da bakılarak rakamların önemli büyüklükte olup olmadığını değerlendirmek gerekmektedir.

Bu analiz yönteminde; birbirleriyle ilişkili olan kalemler için eğilim yüzdelerine bakılarak yorum yapılmaktadır. Yorum yapılırken ele alınan kalemlerin belirli bir zaman aralığında göstermiş oldukları eğilimlerin karşılaştırılmasının yapılarak aşağıdaki sıraya uygun olarak izlenmesi gerekir (Toroslu ve Durmuş, 2017: 128):

- Ele alınan kalemlerin eğilimleri tespit edilir.
- Kalemlerin eğilimleri arasındaki benzerlikler ya da farklılıklar ortaya konulur.
- Birlikte ele alınan kalemlerin eğilimleri arasındaki etkileşim araştırılır.
- Kalemlerin eğilimleri arasındaki etkileşimin işletmenin mali durumu ve faaliyet sonuçları bakımından olumlu olup olmadığına karar verilir.
- Belirlenen etkileşimin devam etmesi durumunda bunun gelecekteki mali durumu veya faaliyet sonuçlarını nasıl etkileyeceği üzerinde tahminlerde bulunulur"

Trend analiz yönteminde minimum beş yıllık dönemin incelenmesi gereklidir. Aralarında anlamlı ilişkiler kurulabilecek kalemlerin analiz yapılması bu analiz için uygundur.

Bu kalemlerden bazıları aşağıda sıralanmıştır:

- Dönen Varlıklar / Duran Varlıklar İlişkisi
- Dönen Varlıklar / KVKYK İlişkisi
- Yabancı Kaynaklar / Özkaynaklar İlişkisi
- Duran Varlıklar / Özkaynaklar İlişkisi
- Duran Varlıklar / Devamlı Sermaye İlişkisi
- Ticari Alacaklar / Ticari Borçlar İlişkisi
- Stoklar / Net Satışlar İlişkisi
- Ticari Alacaklar / Net Satışlar İlişkisi
- Net Satışlar / Satışların Maliyeti
- Maddi Duran Varlıklar / Net Satışlar İlişkisi
- Brüt Satış Karı / Faaliyet Karı / Dönem Karı / Dönem Net Karı İlişkisi

2.5. Literatür İncelemesi

Literatür incelendiğinde trend analizi uygulayan birçok sektör olduğu görülmektedir. Burada özellikle sağlık alanında yapılmış finansal analiz teknikleri ile ilgili çalışmalardan örnekler sunulacaktır.

Özgülbaş (2006) tarafından yapılan çalışmada, bir kamu hastanesi araştırma dahilinde finansal durumu 1996-2000 yılları arası esas alınarak trend analizi yöntemi ile belirlenmiştir. Hastanenin 5 yıllık finansal politika ve stratejileri belirlenip değerlendirmeler yapılmıştır. İncelenen kamu hastanesinde gerçekleştirilen trend analizi sonuçlarına göre hastanenin 1996 ve 1998 yıllarında kısa vadeli borçların ödenememesi durumunda likidite problemleri ile karşılaştığı belirtilmiştir. Ancak hastanenin 2000 yılında nakit ve benzeri varlıklara çok fazla yatırım yapma eğilimi içinde olduğu ifade edilmiştir. Hastanede nakitlerin daha etkin kullanılarak dönen varlık devir hızının artırılması gerektiği, yabancı kaynak kullanımını artırılması hususunda hem toplam varlıkların hem de dönen varlıkların finansmanında karlılığın artırılması gerektiği vurgulanmıştır. Uygulanacak bu politikalar ile hastanenin finansal performansının artacağı ve finansal varlık ve kaynaklarını bir bakıma kamu hastanesi olarak da devlet kaynaklarının daha etkin kullanacağı yönünde bir çıkarım yapılmıştır.

Gider (2011), tarafından yapılan çalışmada özel bir hastanenin 1998-2003 verileri kullanılmış ve özel hastanenin krizden nasıl etkilendiği sorusu araştırılmıştır. Bu bağlamda hastanenin finansal performansı oran analizi yöntemiyle değerlendirilmiştir. Sonuç olarak hastanenin krizden olumsuz etkilendiği ancak krizden sonra mali dengelerinin düzeldiği tespit edilmiştir. Genel olarak hastanenin finansal yapısının güçlü olduğu ortaya çıkmıştır.

Akca ve İkinci (2014), çalışmasında Ankara'da bulunan özel bir sağlık kurumunun oran analizi sonuçlarına göre kurumun finansal yapısını değerlendirmiştir. Çalışmada kurumun 2006-2010 yıllarındaki beş yıllık kullanışlı finansal tabloları kullanılmış ve sağlık kurumunun beş yıllık zaman sonundaki finansal değişimi analiz edilerek oranların geçmiş yıllarla ve standart oranlarla karşılaştırılarak yorumlanması yapılmıştır. Analiz sonuçlarına göre sağlık kurumunun likidite durumu, genel kabul edilen likidite değerinden ve kurumun geçmiş yıl değerinden yüksek olduğu bulunmuştur. Kurumun alacaklarını istenilen zamanda tahsil edemediği 2010 yılında 2009 yılına göre alacakların tahsilat süresinin uzadığı sonucu ortaya çıkmıştır.

Orak (2015), yapmış olduğu çalışmasında Ankara'da hizmet veren 13 eğitim araştırma hastanesi ve 7 devlet hastanesinin 2008-2013 yılları arasındaki finansal durum tablosu ve gelir tabloları kullanarak finansal performanslarını tespit etmek amacıyla oran ve eğilim yüzdeleri analizi yöntemleri kullanmıştır. Analiz sonuçlarına göre, hastanelerin likit varlıklarında azalış olduğu kısa vadeli yabancı kaynaklarında ise artış

olduğu tespit edilmiştir. Sonuç olarak hastanelerin stoklara fazla yatırım yaptıkları ve zarar ettikleri tespit edilmiştir.

Alper (2016) çalışmasında bir kamu hastanesinin üç yıllık finansal durum tablosu ve kapsamlı gelir tablosu verilerini oran analizi yöntemi ile hesaplamıştır. Çalışmanın sonucunda hastane işletmesinin likidite durumunun iyi olduğu, alacaklarını tahsil edebildiği, net çalışma sermayesinin yeterli olduğu, stokların sektöre göre daha hızlı satışa çevrilebildiği, ilk iki yıla ilişkin karlılık oranları olumsuz iken üçüncü yılda karlılık oranlarının arttığı sonucuna ulaşılmıştır. Genel anlamda hastane finansal yapısının güçlü olduğu tespit edilmiştir.

Atlı ve Demir (2017) tarafından yapılan çalışmada Borsada işlem gören Lokman Hekim Hastanesinin 2010-2014 yıllarına ait mali tabloları oran analizi yöntemi ile değerlendirilmiştir. Analiz sonucuna göre hastanenin likiditesi genel kabul görmüş likidite ortalama değerinden düşük olduğu, alacaklarını tahsil etmede yıllar itibariyle zayıfladığı, dönen varlıklarını iyi kullandığı, duran varlıkların tam kapasite ile kullanılmadığı gibi sonuçlara ulaşılmıştır.

Bülüş ve arkadaşlarının (2017) yapmış oldukları çalışmada Borsada işlem gören özel bir hastanenin performansının değerlendirilmesi ve karar vericiler için bilgi sağlanması amaçlanmıştır. Çalışmada hastanenin 2013-2016 yıllarındaki finansal durum tablosu ve kapsamlı gelir tablosu verileri oran analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Analiz sonucu ile; hastanenin likidite oranlarının pozitif değerlerde olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca varlıklarının yarısı kadarının yabancı kaynaklar ile finanse edildiği ve uzun vadeli borç kullanımının ve stok devir hızının artış trendinde olduğu tespit edilmiştir. Sonuç olarak hastane finansal oranlarının olumlu olduğu ve finansal olarak gelişmekte olduğu belirlenmiştir.

Beyhan (2020), tarafından yapılan çalışmada; MLP Sağlık Hizmetleri Anonim Şirketinin 2016, 2017 ve 2018 yıllarındaki finansal durum tablosu ve gelir tablolarının verileri elde edilerek finansal analizi karşılaştırmalı tablolar, dikey ve trend analizi ile yapılmıştır. Sonuç olarak işletmenin finansmanında yabancı kaynak ağırlığı saptanmış, aşırı borçlanmadan kaynaklanan finansman giderlerinden dolayı işletmenin 2018 yılında zarara uğradığı ifade edilmiştir.

3. Gereç ve Yöntem

3.1. Amaç

Bu çalışmada İMKB'ye işlem gören ve Türkiye'de farklı illerde sağlık hizmeti sunan özel bir sağlık işletmesinin, finansal tablo analiz tekniklerinden trend analizi yöntemi ile finansal performansının değerlendirmesi amaçlanmıştır.

3.2. Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırma verisi, 2010-2020 yılları arasındaki 11 yıllık yıl sonu finansal durum tablosu ve gelir tablolarının www.kap.gov.tr adresinden alınmasıyla elde edilmiştir. Matematiksel formüllerden yararlanarak Microsoft Excel ile analize ilişkin finansal durum tablosu ve kapsamlı gelir tablosu kalemlerinin öncelikle enflasyon düzeltmesi yapılmıştır. Bunun için TÜİK, (2021)'in web sayfası üzerinden yayınladığı yurt içi üretici fiyat endeksi (ÜFE) endeksi kullanılmıştır. Düzeltilmiş finansal durum tablosu ve kapsamlı gelir tablosunun eğilim yüzdeleri hesaplanarak bulgular grafikler eşliğinde açıklanmıştır. Baz yıl olarak İşletmenin Borsa'da halk arzının başladığı 2010 yılı seçilmiş olup eğilim yüzdeleri 2010 yılı esas alınarak hesaplanmıştır.

4. Bulgular

4.1. Dönen ve Duran Varlıklar Değişiminin Trendi

İşletmenin aktif yapısındaki değişimleri değerlendirmek amacıyla dönen ve duran varlıklarındaki değişim trendi Grafik 1'de gösterilmiştir.

Dönen varlıkların yıllar içinde artış trendinde olduğu görülmektedir. Dönen varlıkların 2015 yılından itibaren daha hızlı bir artış gösterdiği dikkati çekmektedir. 2016 yılında baz yıla göre 3 kattan fazla artış

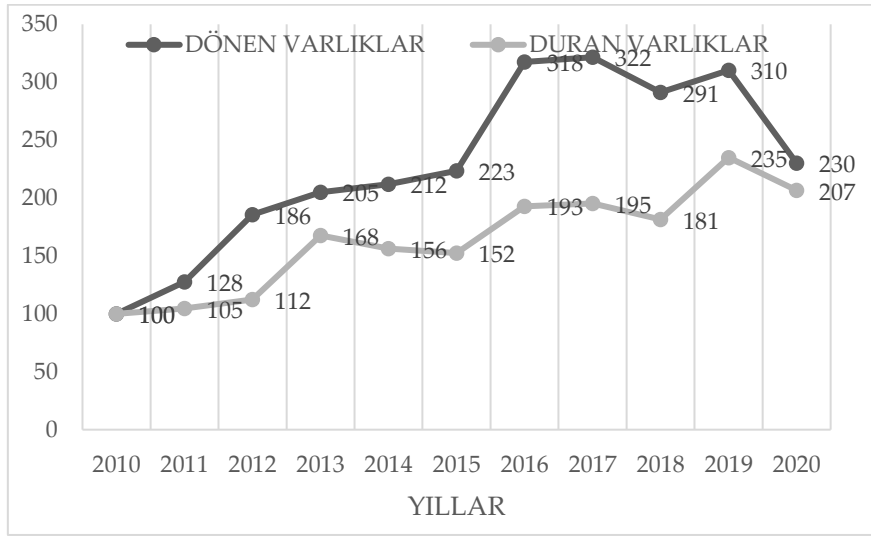
gösteren dönen varlıklarda, 2018 ve 2020 yılındaki artış bir önceki yıla göre daha az gerçekleşse de baz yıla göre artış yaşanmıştır.

Duran varlıklarda da yıllar içinde artış trendi görülmüştür. 2014, 2015, 2018 ve 2020 yıllarındaki artış eğilimi bir önceki yıla göre daha az olsa da baz yıla göre artış yaşanmıştır.

Dönen varlık ve duran varlıklardaki eğilim her yıl itibariyle aynı yönde olup hem dönen varlıklar hem de duran varlıklar baz yıla göre artış göstermiş olup, her yıl itibariyle dönen varlıklardaki artış duran varlıklardaki artıştan daha fazla gerçekleşmiştir.

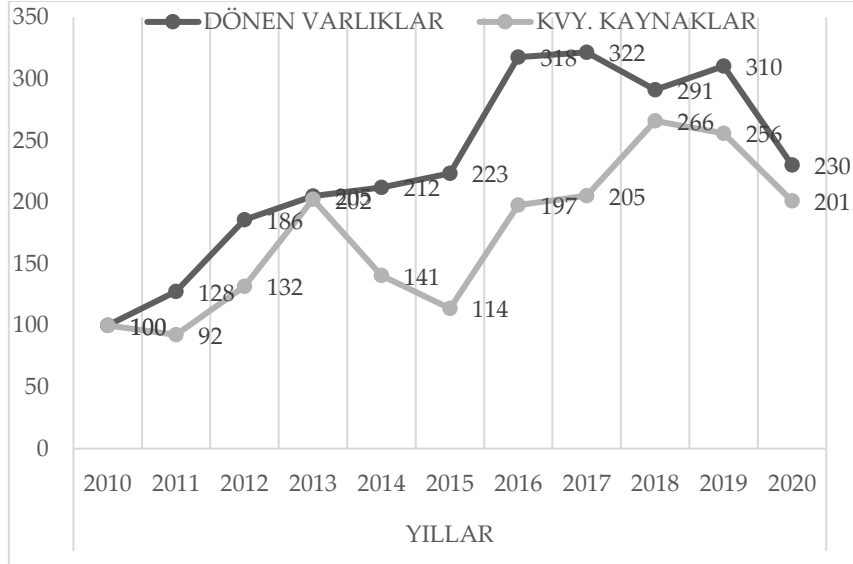
Finansal durum tablosunun dönen varlıklar grubu incelendiğinde, dönen varlıklardaki artışın daha çok stoklar ve ticari alacıklardan kaynaklandığı görülmüştür. Buna karşın, nakit ve benzeri değerlerin 2014 yılından 2018 yılına kadar azaldığı ve 2019 yılından itibaren ise artmaya başladığı görülmüştür. Dönen varlıklar içindeki bu artış durumunun işletmenin likit yapısında olumsuz olarak değerlendirilmektedir.

Grafik 1: Dönen ve Duran Varlıklar Eğilim Yüzdeleri

4.2. Dönen Varlıklar ve Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar (KVYK) Değişiminin Trendi

Dönen varlıkların yıllar içinde artış eğiliminde olduğu Grafik 2'de görülmektedir. KVYK'lar da 2011 yılı hariç baz yıla göre artış trendi göstermiştir. Grafik 2'deki verilere göre 2013 yılı hariç olmak üzere dönen varlıklardaki artış trendinin, KVYK'lardaki artıştan daha fazla olduğu görülmektedir. 2013 yılında ise dönen varlıklar ile kısa vadeli yabancı kaynaklardaki artış birbirine çok yakın gerçekleşmiştir. Grafik 2'ye göre özellikle 2015 yılından itibaren dönen varlıklardaki artış çok daha fazla olup, işletme likidite dengesinde ve net çalışma sermayesinde sorun yokmuş gibi görünse de bu yıllardan itibaren dönen varlıklar içinde nakit ve benzeri değerlerin azalarak ticari alacakların artması (bkz. Grafik 5) işletmenin likiditesinde bu yıllarda sorunlar olabileceğini göstermektedir.

Grafik 2: Dönen Varlıklar ve KVVY Kaynaklar Eğilim Yüzdeleri

4.3. Yabancı Kaynaklar ve öz kaynaklar Değişiminin Trendi

İŞletmenin pasif yapısındaki değişimleri değerlendirmek amacıyla kaynak ve öz kaynaklardaki değişimi gösteren Grafik 3 incelendiğinde; yabancı kaynakların baz yıla göre 2011 yılı hariç olmak üzere artış eğiliminde olduğu, en fazla artışın 2019 yılında olduğu gorlmŐtr. z kaynaklarda baz yıla göre artış eğilimindedir. 2016 yılından itibaren öz kaynaklardaki artış eğilimi yavaşlasa da 2020 yılı itibariyle baz yıla göre öz kaynaklardaki artış yaklaşık olarak 2 kata yakındır.

Yabancı Kaynak toplamı ve öz kaynak değişimi incelendiğinde öz kaynaklardaki artışın 2015 yılına kadar Yabancı Kaynak toplamından fazla olduğu görülmektedir. 2016 yılından itibaren ise durum tersine dönerek Yabancı Kaynaklardaki artış öz kaynaklardaki artıştan daha fazla olmuştur. 2016 yılından itibaren yabancı kaynaklardaki artışın öz kaynaklardaki artıştan fazla olmasının ağır bir faiz yükü getirebileceği söylenebilir.

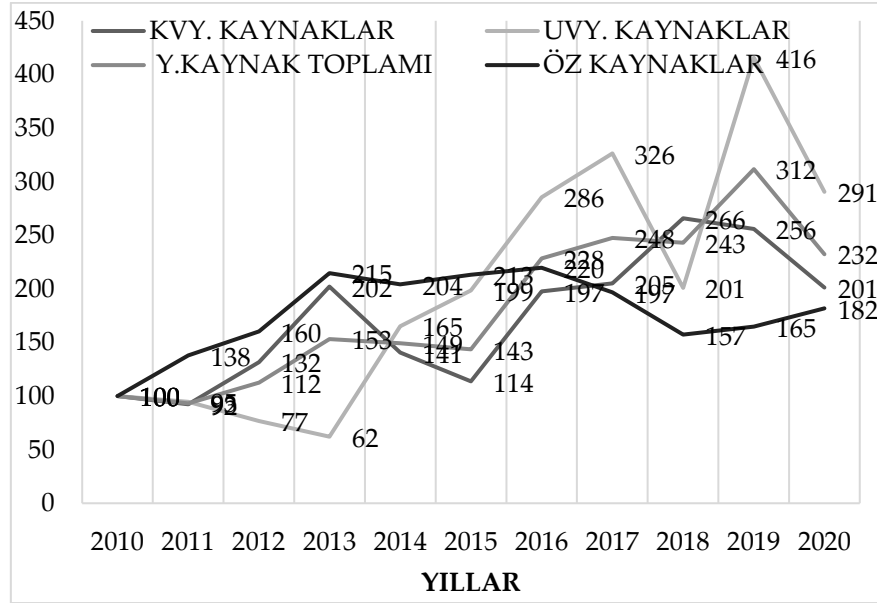
Uzun vadeli yabancı kaynaklar (UVYK), baz yıla göre 2013 yılına kadar azalma eğilimi gostermiŐ olup, 2014 yılından itibaren baz yıla göre artışa geçmiŐtir. Özellikle 2019 yılı itibariyle baz yıla göre UVYK'lardaki artış 4 kattan fazla gerçekleşmiştir.

KVVYK'larda baz yıla göre 2011 yılı hariç artma eğiliminde olmuştur.

KVVYK ve UVYK'lardaki artış birlikte değerlendirildiğinde; 2013 yılına kadar KVVYK'ların UVYK'lardan fazla gerçekleŐtięi, 2014 yılından itibaren ise (2018 yılı hariç olmak üzere) uzun vadeli borçlardaki artışın kısa vadeli borçlardaki artıştan fazla olduğu görülmektedir.

Grafik 3: Yabancı Kaynaklar ve Öz Kaynaklar Eğilim Yüzdeleri

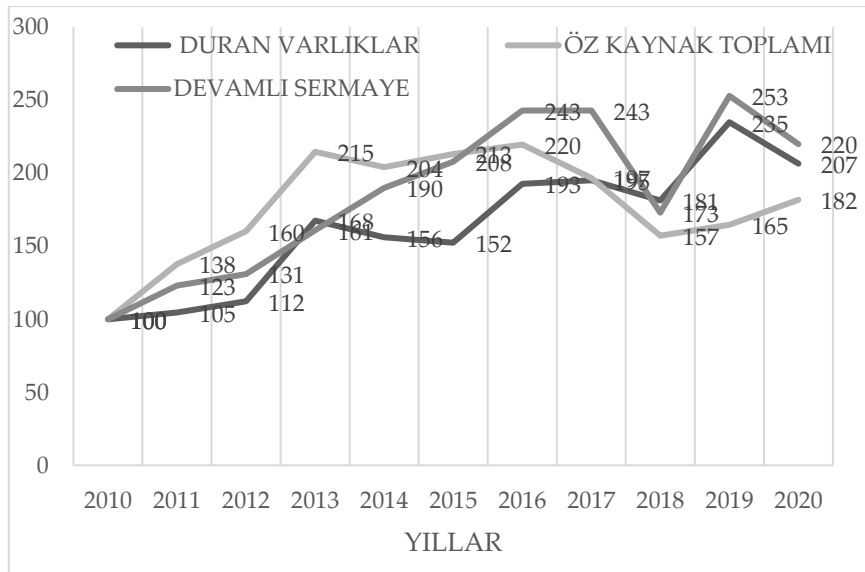

4.4. Duran Varlıklar, Öz kaynaklar ve Devamlı Sermaye Değişim Trendi

Duran varlıkların öz kaynaklarla finanse edilmesi istenir. Bilançoya bakıldığında her yıl itibariyle duran varlık rakamlarının öz kaynaklardan daha büyük olduğu dolayısıyla da her yıl için duran varlık finansmanında öz kaynakların yeterli gelmediği görülmektedir. Duran varlıklar ve öz kaynaklar trendi incelendiğinde (Grafik 4), 2017 yılına kadar öz kaynaklardaki artışın duran varlıklardaki artışın üzerinde olduğu görülmektedir.

Duran varlık finansmanında öz kaynakların yeterli olmamasından dolayı duran varlık devamlı sermaye ilişkisine de bakılmıştır. Bilançoya bakıldığında 2015, 2016 ve 2017 yıllarında duran varlık finansmanında devamlı sermayenin yeterli geldiği, diğer yıllar ise devamlı sermayenin yeterli gelmediği ve bir miktar K.V.Y.K kullanıldığı da görülmüştür. Bu durumda net işletme sermayesini olumsuz etkilediği söylenebilir. Duran varlıklar ve devamlı sermaye trendi incelendiğinde (Grafik 4), 2018 yılında duran varlıklardaki artışın devamlı sermayedeki artıştan fazla, 2019 ve 2020 yılı itibariyle ise devamlı sermayedeki artışın duran varlıklardaki artıştan fazla olduğu görülmüştür.

Grafik 5: Duran Varlıklar, Öz Kaynaklar ve Devamlı Sermaye Eğilim Yüzdeleri

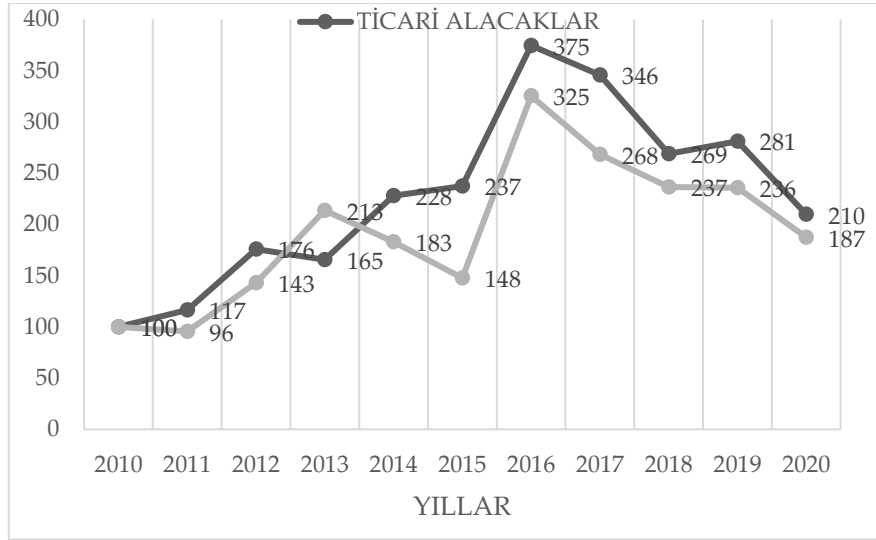

4.5. Ticari Alacaklar ve Ticari Borçların Değişim Trendi

Finansal durum tablosunun aktif ve pasif tarafında bulunan bu iki hesap grubunun trendini incelediğimiz Grafik 5'e göre, ticari alacak ve borçların baz yıla göre artış eğiliminde olduğu, 2017 yılından itibaren artış eğiliminin bir önceki yıla göre daha az gerçekleşmesine rağmen baz yıla göre yine de artış eğiliminde olduğu görülmektedir (2019 yılı hariç).

2013 yılı hariç, ticari alacaklardaki artışın, ticari borçlardaki artışın üzerinde olduğu görülmektedir. Bu durum 2013 yılı hariç olmak üzere ticari alacakların tahsilinde gecikmeler yaşandığı ve eskiye oranla daha fazla veresiye satış yapıldığı izlenimi doğurmaktadır.

Grafik 5: Ticari Alacaklar ve Ticari Borçlar Eğilim Yüzdeleri

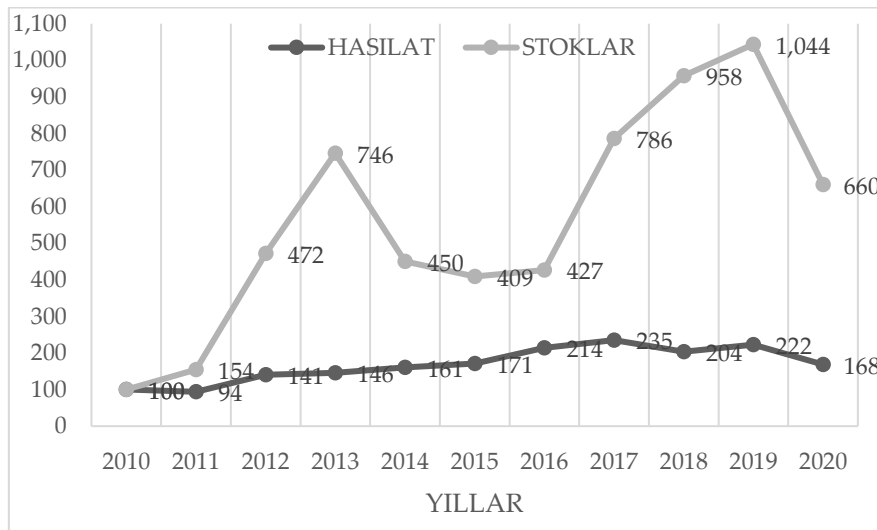

4.6. Stoklar ve Hasılatın Değişim Trendi

Grafik 6'daki verilerden stoklar değerlendirildiğinde, stokların baz yıla göre hızlı bir şekilde arttığı görülmektedir. Bu artış hızı 2014, 2015, 2016 ve 2020 yıllarında daha az gerçekleşmiş olmasına rağmen baz yıla göre artış oldukça fazladır. 2020 yılında stoklardaki artış yaklaşık 6 kat olarak gerçekleşmiştir. Hasılat ise 2011 yılı hariç artmaya devam etmiş ve baz yıla göre 2020 yılında artış 1,5 katın üzerinde olmuştur.

Stoklardaki yüksek düzeydeki artışa rağmen hasılatındaki artışların daha yavaş olması işletme için olumsuz bir durum olup, elde gereğinden fazla stok tutulması ve stokların hasılatla yansımaması hem karlılık hem de stok maliyetleri açısından sorunlar teşkil edebilir.

Grafik 6: Stoklar ve Hasılat Eğilim Yüzdeleri

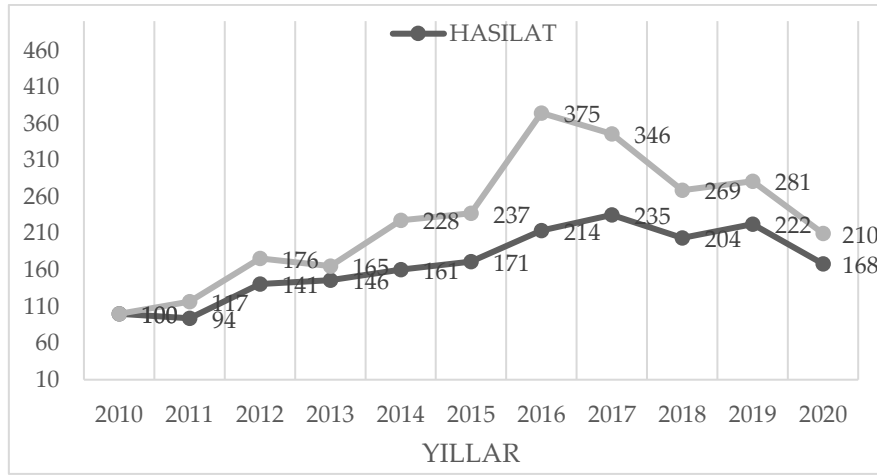

4.7. Hasılat ve Ticari Alacaklar

İşletmenin finansal durum tablosu ve gelir gider tablosundan hasılat ve ticari alacakların incelendiği Grafik 7'ye bakıldığında; baz yıla göre hem ticari alacakların hem de hasılatın arttığı (2011 yılındaki hasılatdaki azalış hariç olmak üzere) görülmektedir. Yıllar itibariyle ticari alacaklardaki artışlar hasılatdaki artışların üzerinde gerçekleşmiştir. 2013 yılına kadar hasılat ve ticari alacaklarda birbirine yakın düzeyde artış varken, 2014 yılından sonra ticari alacaklardaki artış hızı yükselmiş ve 2016 yılında baz yıla göre 3 kattan fazla bir artışa ulaşmıştır. Bu yılda işletmenin ticari alacaklarında vade uzatmasına gittiği, kredili satışlarda artış veya da alacaklarının tahsilatında gecikmeler yaşandığı şeklinde değerlendirilebilir. Bu tarihten sonra ticari alacaklardaki artış hızı bir önceki yıla göre azalmaya başlamış olsa da 2020 yılı sonunda baz yıla göre artış yaklaşık 2 kat gerçekleşmiştir.

İşletmenin alacakların tahsilatı ve kredili satış konusunda bazı politika değişikliklerine gitmesi varlıkların likiditesi açısından önem arz etmektedir.

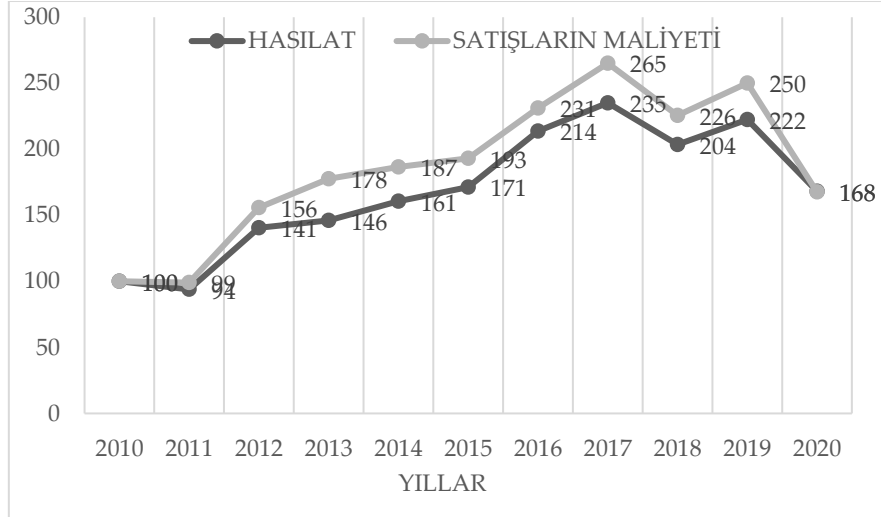
Grafik 7: Hasılat ve Ticari Alacaklar Eğilim Yüzdeleri

4.8. Hasılat ve Satışların Maliyeti Değişim Trendi

İşletmenin gelir ve gider tablosundaki hasılat ve satışların maliyetindeki değişim trendinin incelendiği Grafik 8'e göre, baz yıla göre hem hasılat hem de satışların maliyeti 2011 yılı hariç olmak üzere artmıştır. 2018 ve 2020 yıllarında da bu kalemlerde baz yıla göre artış olsa da bu artış bir önceki yıla göre daha az gerçekleşmiştir. 2020 yılında hem hasılat hem de satışların maliyeti baz yıla göre yaklaşık 1,5 kattan fazla artış göstermiştir.

2011 yılında hasılat ve satışların maliyeti değişimleri arasındaki fark çok az iken, sonraki yıllarda bu farkın biraz daha açılmaya başladığı görülmektedir. İşletmenin maliyet artışlarını fiyatlara yansıtmadığı söylenebilir. Satışların maliyetindeki artışın hasılatdaki artıştan fazla olması işletmenin brüt karlılığı olumsuz etkilemiştir. Bu durum Grafik 9'da da görülmektedir. Grafik 9'a bakıldığında brüt karın baz yıla göre 2011, 2012, 2013 ve 2014 yıllarında azaldığı ve 2015 yılından itibaren ise artışa geçtiği ancak bu artışın 2019 yılına kadar sınırlı kaldığı 2020 yılında ise arttığı görülmektedir.

Grafik 8: Hasılat ve Satışların Maliyeti Eğilim Yüzdeleri

4.9. Brüt Kar, Faaliyet Karı, Dönem Karı ve Dönem Net Karının Değişim Trendi

İşletmenin gelir ve gider tablosundaki kar durumlarının gösterildiği Grafik 9'daki karlılık verilerine bakıldığında;

Brüt kar kaleminin baz yıla göre 2011, 2012, 2013 ve 2014 yıllarında baz yıla göre azalış göstermiş, diğer yıllarda ise baz yıla göre artış göstermiştir. 2020 yılı brüt karlılık oranları hızlı artan bir yıl olmuştur.

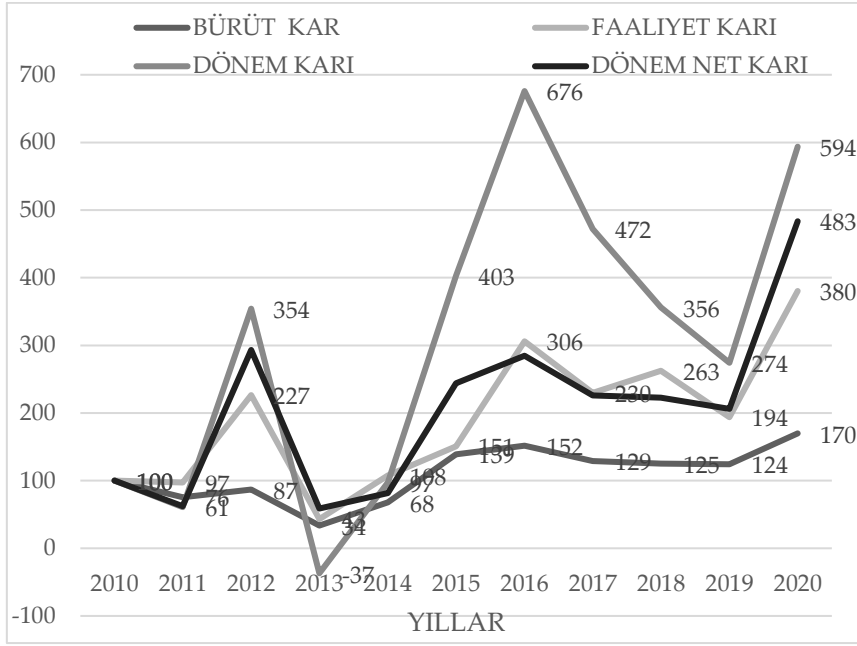
Faaliyet karı 2011 ve 2013 yılında baz yıla göre düşük gerçekleşmiş, diğer yıllarda ise baz yıla göre bir artış olmuştur. Özellikle 2016 yılında faaliyet karı baz yıla göre yaklaşık 3 kat, 2020 yılında da yaklaşık 4 kat artmıştır. Her yıl itibariyle faaliyet karındaki artışın brüt kardaki artıştan daha büyük olduğu görülmektedir. Bunun nedeni; faaliyet giderlerindeki artış oranının brüt kardaki artış oranından daha düşük olmasıdır.

Dönem Karı 2011, 2014 yıllarında baz yılın altında azalış göstermiş fakat diğer yıllar baz yıla göre artış göstermiştir. İşletme 2013 yılını ise dönem zararı ile kapatmıştır. Dönem karı özellikle de 2016 yılında oldukça hızlı bir artış göstermiştir. Bu artış diğer kar rakamlarındaki artışa paralel olsa da artışın diğer kar rakamlarındaki artıştan çok daha fazla olduğu görülmektedir. 2019 yılında bir önceki yıla göre dönem karındaki artış daha sınırlı olsa da baz yıla göre bu artış oldukça fazladır. Dönem karındaki artış baz yıla göre 2020 yılında 6 kata yakın olmuştur.

Dönem net karı da 2011, 2013 ve 2014 yılında baz yılın altında kalsa da sonrasında artış trendi ile 2020 yılını baz yıla göre yaklaşık 5 kat artış ile tamamlamıştır. 2014-2019 yılları arasında dönem net karındaki artışın dönem karındaki artışa göre daha düşük kalmasının nedeni; dönemin vergi giderlerinden kaynaklanmaktadır.

Genel olarak bakıldığında bütün Kar kalemleri 2011, 2012, 2013 ve 2014 yıllarında baz yıla göre azalmış olup, bu tarihten itibaren ise baz yıla göre bir artış göstermiştir. 2015 yılından itibaren işletmenin karlılık durumunda önemli sorun görülmemektedir. 2016 ve 2020 bütün kalemlerin birlikte hızlı artış gösterdiği yıl olarak görülmektedir. Ayrıca 2013 ve 2014 yılı hariç dönem karındaki artışın diğer kar kalemlerindeki artıştan daha büyük olduğu görülmektedir.

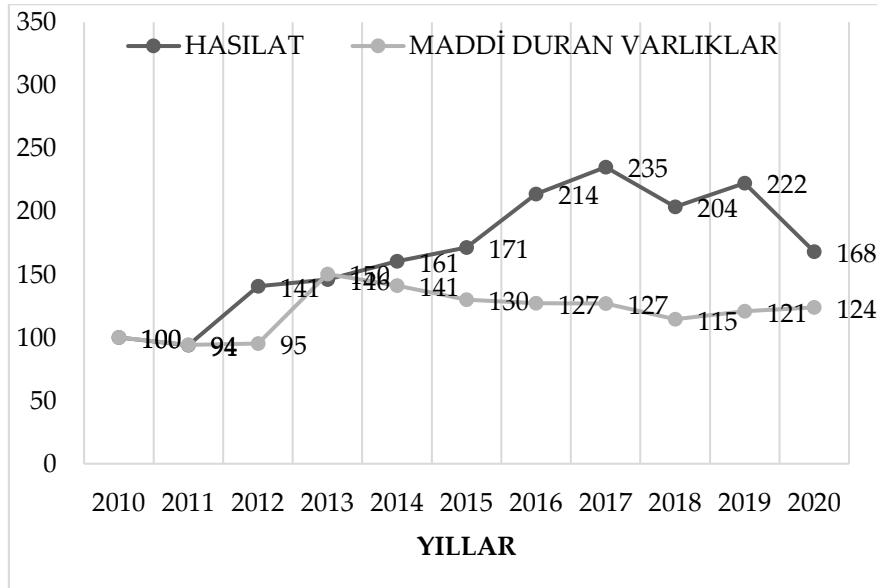
Grafik 9: Karların Eğilim Yüzdeleri

4.10. Hasılat ve Maddi Duran Varlıklar Değişim Trendi

Grafik: 10 incelendiğinde maddi duran varlıklarda 2011 ve 2012 yıllarında baz yıla göre yaklaşık %5 azalma görülürken, 2013 yılında %50 artış görülmektedir. İşletmenin bu yılda yeni yatırımlar yaptığı söylenebilir. Bu tarihten sonra hasılatta görülen daha fazla artışın yeni yatırımların hasılatla olumlu bir yansıması olduğu değerlendirilebilir. 2020 yılında baz yıla göre maddi duran varlıklar ise %24 artarken, hasılat ise %68 artmıştır.

Grafik:10 Hasılat ve Maddi Duran Varlıklar Eğilim Yüzdeleri

5. Sonuç ve Öneriler

Araştırma kapsamında 2010, 2020 yıllarına ait sağlık işletmesinin finansal tabloları incelenerek trend analizi yönetimiyle analiz edilmiştir. Analiz ile ulaşılan sonuçlar aşağıdaki gibidir:

İşletmenin varlıkları incelendiğinde dönen varlıkların artış trendi, duran varlıkların üzerindedir. Dönen varlıklar içinde stoklar ve ticari alacakların ağırlığı fazladır. Nakit ve benzeri değerler ise yıllar içinde

azalma eğilimi göstermiştir. 2019 yılından itibaren ise nakit ve nakit benzerlerinin arttığı görülmüştür. Dönen varlıklar içindeki bu artış durumunun işletmenin likit yapısında olumsuz olarak değerlendirilmiştir. 2019 yılı öncesinde işletmede likidite sıkıntısı olsa da bu tarihten sonra düzelmeye başladığı söylenebilir. Atlı ve Demir (2017) bu işletmede 2010 ve 2014 yıllarını kapsayan oran analizi çalışmasında likidite oranının düşük olduğunu ve kısa vadeli borçları ödeme gücünün zayıf olduğunu belirtmiştir.

Varlıkların finansmanında 2015 yılına kadar öz kaynakların eğilimi yabancı kaynakların üzerinde olsa da 2016 yılından sonra yabancı kaynakların ağırlığı artma eğilimi göstermiştir. Yine 2014 yılından itibaren uzun vadeli yabancı kaynak kullanımının kısa vadeli yabancı kaynaklara göre ağırlığı da dikkat çekmektedir. Duran varlıkların finansmanı açısından duran varlık finansmanında öz kaynakların yeterli olmadığı, yabancı kaynaklarında kullanılmaya başlandığı, hatta 2015, 2016 ve 2017 yılı hariç olmak üzere KVKYK'ta kullanıldığı bu durumda net işletme sermayesini olumsuz etkilediği göze çarpmaktadır. Duran varlıklar ve öz kaynaklar trendi açısından; 2017 yılına kadar öz kaynaklardaki artışın duran varlıklardaki artışın üzerinde olduğu, duran varlıklar ve devamlı sermaye trendi açısından da 2018 yılında duran varlıklardaki artışın devamlı sermayedeki artıştan fazla, 2019 ve 2020 yılı itibariyle ise devamlı sermayedeki artışın duran varlıklardaki artıştan fazla olduğu görülmüştür.

Ticari alacakların ağırlığı dönen varlıklar içinde fazla olup, 2013 yılı hariç, ticari alacaklardaki artışın, ticari borçlardaki artışın üzerinde olduğu görülmüştür. Bu durum 2013 yılı hariç olmak üzere ticari alacakların tahsilinde gecikmeler yaşandığı ve eskiye oranla daha fazla veresiye satış yapıldığı izlenimi doğurmuştur. Atlı ve Demir (2017)'in çalışmasında da 2014 yılına kadar ki dönemde alacak devir hızının düşük olduğu ve alacakların tahsilatının zayıf olduğu tespit edilmiştir. Hasılatlar ile ticari alacaklar değerlendirildiğinde de alacak tahsilinde yıllar itibariyle sorunun devam ettiği ve bu sorunu işletmenin SGK kapsamındaki hastalarının fazla olabileceğine ve bu kapsamda SGK tarafından yapılan ödemelerde gecikmeler yaşanmış olabileceğine bağlanabilir.

İşletmede satışların maliyetindeki artışın hasılatdaki artıştan fazla olması işletmenin brüt karlılığı olumsuz etkilemiştir. İşletme 2013 yılını ise dönem zararı ile kapattığı görülmüştür. Genel olarak bakıldığında bütün kar kalemlerinin 2011, 2012, 2013 ve 2014 yıllarında baz yıla göre azaldığı, bu tarihten itibaren ise baz yıla göre bir artış gösterdiği görülmüştür. 2015 yılından itibaren işletmenin karlılık durumunda önemli sorun görülmemektedir.

Bu husustaki benzer çalışmalara baktığımızda, Özgülbaş ve ark., (2008) özel hastanelerin finansal performansı üzerine yaptığı çalışmasında hastanelerin %52,95'nin finansal performans düzeyinin yüksek olduğunu ve performanslarını artırmaları için nakit ve alacakların daha etkin yönetilmesi gerektiğini belirtmiştir. Ayrıca hastanelerin daha az risk alarak finansman olarak öz kaynak kullanımına ağırlık verdiğini ve alacak tahsilatında hem kamu hem de özel sağlık kurumlarının sorun yaşadığını belirtmiştir.

Akca ve Somunoğlu İkinci, (2014) ise yılında Ankara'da bir tıp merkezinin finansal tablolarını oran analizi ile değerlendirdiği çalışmasında alacakların tahsilinde güçlük yaşamasına rağmen likidite açısından oldukça güçlü olduğunu ve borçlanma oranının yıllar itibariyle azaldığını tespit etmiştir. Bülüç ve ark.,(2017), 43 kamu üniversitesi hastanelerinin finansal performansının değerlendirdiği çalışmasında, hastanelerin borç yükünün fazla olduğu ve borçlarını ödemediği problem sorunlar yaşadığı ve finansmanda borçlanmaya ağırlık verdiklerini belirtmiştir.

Yıllar itibariyle stoklardaki dramatik artışlar bu işletme için olumsuz bir durumdur. 2020 yılında Covid19 salgınının etkisiyle oluşan ciddi hasta talebinin, stoklarda hızlı bir azalmaya neden olduğu ama bu durumun hasılatı pek yansımadığı görülmektedir. İşletme faaliyet raporları incelendiğinde işletme finansal durum tablosu, konsolide olduğu ve stok artışlarının daha çok sağlık hizmetinden değil işletme ana ortaklığına bağlı iştirak şirketlerden kaynaklandığı belirlenmiştir. Bundan dolayı stokların bu çerçevede değerlendirilmesi daha doğru bir yaklaşım olacaktır.

Covid-19 salgınının etkilerinin yoğun olarak hissedildiği 2020 yılı verilerine ayrıca değerlendirmek faydalı olabilir. Bu yıldaki değişim hemen hemen önceki yılların tersine bir yön izlemiştir. Bu yılın olağanüstü bir dönem olduğundan genel trendi etkilemesinin doğal olduğu söylenebilir. Salgının etkilerinin daha uzun

süreceği düşünüldüğünde 2020 yılındaki dönüm noktasının sonraki yıllarda da bir süre devam edebileceği öngörülebilir. Buradan hareketle 2020 yılında dönen ve duran varlıklarda, yabancı kaynaklarda azalma ve öz kaynaklarda artış, stoklarda hızlı bir azalma ve hasılatın azalırken tüm kar kalemlerindeki artış dikkat çekmektedir. Ayrıca işletmenin, bu yıl maliyetlerini tam olarak hasılatı yansıttığı ve salgının neden olduğu genel ekonomik ortamdan olumsuz etkilenmediği söylenebilir.

Araştırma sonuçlarına göre söz konusu işletme, ticari alacaklarının vadesini azaltarak tahsil gücünü artırmalı ve dönen varlıklarındaki nakit ve benzeri değerleri artırarak likit yapısını güçlendirmelidir. Dolayısıyla böylece borç ödeme gücünü de artırmış olacaktır. Varlıkların finansmanında yabancı kaynak kullanımının azaltılarak öz kaynaklara ağırlık verilmesi ekonomik krizlere olan dayanıklılığı da artıracaktır.

Finansal performansın ölçümünde literatürde ağırlıklı olarak oran analizi tercih edilse de bu çalışmada uzun dönemler itibarıyla hastanenin finansal analizi için trend analizi kullanılmıştır. Özel sağlık işletmelerin finansal durumu nispeten kamu sağlık kuruluşlarına göre daha iyi olsa da ağırlıklı finansmanın borçlanma ile olduğunu, alacak tahsili ve likidite sorunlarının ortak bir sorun olduğu söylenebilir. Bu çalışma sonuçlarının da diğer çalışmalarla tutarlı olduğu değerlendirilmektedir.

Kaynaklar

- Akca, N. ve Somunoğlu İkinci, S. (2014). Ankara'da Yer Alan Özel Bir Sağlık İşletmesinin Finansal Tablolarının Oran Analizi Yöntemi ile Değerlendirilmesi. *İşletme Bilimi Dergisi*, 2 (1), s. 111-126.
- Alper, A. (2016). Kamu Hastanelerinde Finansal Performansın Oran Analizi İle Ölçülmesi: Sivas Numune Hastanesi Örneği, Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sivas.
- Atlı, Y. ve Demir, Ö. (2017). Borsada İşlem Gören Özel Bir Sağlık Kuruluşunun Finansal Tablolarının Oran Analizi Yöntemi İle Değerlendirilmesi, *Atatürk Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Dergisi*, 31 (4), s. 923-937.
- Beyhan, T.E. (2020). Mlp Sağlık Hizmetleri Anonim Şirketinin Finansal Performansının Üç Farklı Yöntem İle Analizi, *Business & Management Studies: An International Journal*, 8 (2), s. 1777-1802.
- Brigham, E. F. ve Houston, J. F. (2008). *Fundamentals Of Financial Management: Concise Edition*. USA: Cengage Learning.
- Bülüç, F., Özkan, O. ve Ağırbaş, İ. (2017). Oran Analizi Yöntemiyle Özel Hastane Finansal Performansının Değerlendirilmesi, *International Journal of Academic Value Studies*, 3 (11), s.64-72
- Bülüç, F., Özkan, O. ve Ağırbaş, İ. (2017). Üniversite Hastanelerinin Finansal Performansının Oran Analizi Yöntemiyle Değerlendirilmesi, *Business & Management Studies: An International Journal*, 5 (2), s. 268-281.
- Ceylan, A. ve Korkmaz, T. (2015). *Finansal Yönetim Temel Konular*, 9. Baskı, Ekin Yayınevi, Bursa.
- Clemenson, B. ve Sellers R.D. (2013). Educational Case Hull House: An Autopsy of Not-for-Profit Financial Accountability. *Journal of Accounting Education*, 31, s. 252-293.
- Elmas, B. (2016). *Finansal Tablolar Analizi*. Ankara: Nobel Akademik Yayın.
- Gallagher, TJ ve Andrew, JD (2003). *Finansal yönetim: İlkeler ve Uygulama* (3. Baskı). Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall.
- Gider, Ö. (2011). Ekonomik Kriz Dönemlerinin Özel Hastanelere Etkileri: Bir Özel Hastanenin Oran Analizleri Yöntemiyle Finansal Performansına Bakış. *Öneri Dergisi*, 9 (36), s. 87-103.
- Gündoğdu, A., (2019). *Uygulamalı Finansal Tablolar Analizi*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Jagels, M. G. ve Coltman, M. M. (2004). *Hospitality Management Accounting*. John Wiley Sons.
- Karapınar, A. ve Ayıkoğlu Zaif, F. (2018). *Finansal Analiz*. Ankara: Gazi Kitabevi.

- Kaygusuz, S. (2018). *Mali Tablolar Analizi*. Bursa: Dora Basım Yayım.
- Li L.X., Benton W.C. ve Leong G.K. (2002). The Impact of Strategic Operations Management Decisions on Community Hospital Performance. *Journal of Operations Management*, 20 (4), s. 389-408
- Orak, S. (2015). Ankara İli Sağlık Bakanlığı Hastanelerinin 2008-2013 Dönemi Finansal Performansının Oran Analizi İle İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.
- zglbaŐ, N. (2006). Türkiye’de Kamu Hastanelerinin Finansal Durum Değerlendirmede Kullanılabilecekleri Bir Yöntem: Trend Analizi, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 29, s. 129-139.
- zglbaŐ, N., Koyuncugil, A. S., Duman, R. ve Hatipoğlu, B. (2008). Özel Hastane Sektörünün Finansal Değerlendirmesi. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 40, s. 120–131.
- Toroslu, M. V. ve Durmuş, C.N., (2010). *Finansal Tablolar Analizi Kavramlar ve Analiz Teknikleri*. Ankara: Seçkin.
- Tunçez, H.A. (2019). *TMS/TFERS ile Uyumlu Finansal Tablolar Analizi*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- TK, (2021), <https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=enflasyon-ve-fiyat-106&dil=1> (EriŐim Tarihi: 11. 06. 2021).
- Yaslıdağ, B., (2016). *Uygulamalı Finansal Analiz*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.